§UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

24 päivänä marraskuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Asetus (EU) N:o 1215/2012 – Tuomioistuimen toimivalta – 7 artiklan 1 ja 2 alakohta – Erityinen toimivalta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa – Kanne, jolla vaaditaan kiellettäväksi kaupalliset menettelyt, joita pidetään kilpailuoikeuden vastaisina – Väite määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä, joka ilmenee sopimusmääräysten kattamina kaupallisina menettelyinä – Internetissä toimiva majoitusten varaussivusto booking.com

Asiassa C-59/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa) on esittänyt 11.12.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.1.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

**Wikingerhof GmbH & Co. KG**

vastaan

**Booking.com BV,**

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti R. Silva de Lapuerta, jaostojen puheenjohtajat J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev ja A. Prechal sekä tuomarit T. von Danwitz, C. Toader, M. Safjan (esittelevä tuomari), D. Šváby, S. Rodin, K. Jürimäe, C. Lycourgos ja P. G. Xuereb,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: yksikönpäällikkö D. Dittert,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 27.1.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Wikingerhof GmbH & Co. KG, edustajinaan V. Soyez ja C. Aufdermauer, Rechtsanwälte,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

– Booking.com BV, edustajinaan T. Winter, N. Hermann, L. Alexy ja C. Bauch, Rechtsanwälte,

– Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil ja A. Kasalická,

– Euroopan komissio, asiamiehinään M. Heller ja G. Meessen,

kuultuaan julkisasiamiehen 10.9.2020 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (EUVL 2012, L 351, s. 1) 7 artiklan 2 alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Wikingerhof GmbH & Co. KG, joka on Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, joka pitää hotellia Schleswig-Holsteinin osavaltiossa (Saksa), ja Booking.com BV, joka on Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Alankomaissa ja joka ylläpitää majoitusten varaussivustoa, ja jossa on kyse eräistä viimeksi mainitun yhtiön menettelytavoista, joiden Wikingerhof väittää olevan määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Asetuksen N:o 1215/2012 15, 16 ja 34 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(15) Tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen ennustettavuuden olisi oltava hyvä, ja niiden olisi perustuttava periaatteeseen, jonka mukaan toimivaltainen tuomioistuin määräytyy pääsääntöisesti vastaajan kotipaikan perusteella. Vastaajan kotipaikan tuomioistuimen olisi aina oltava toimivaltainen, lukuun ottamatta joitakin tarkoin rajattuja tapauksia, joissa riita-asian kohteen tai osapuolten sopimusvapauden vuoksi jokin muu liittymäperuste on oikeutettu. Oikeushenkilöiden kotipaikka olisi määriteltävä itsenäisesti yhteisten sääntöjen avoimuuden lisäämiseksi ja toimivaltaristiriitojen välttämiseksi.

(16) Moitteettoman lainkäytön helpottamiseksi tai tuomioistuimen ja riita-asian läheisen liittymän vuoksi olisi oltava vaihtoehtoisia toimivaltaperusteita vastaajan kotipaikan mukaan määräytyvän toimivaltaperusteen lisäksi. Läheisellä liittymällä olisi taattava oikeusvarmuus ja vältettävä mahdollisuus siitä, että vastaaja haastetaan sellaisen jäsenvaltion tuomioistuimeen, johon hän ei kohtuudella ole voinut odottaa joutuvansa. Tämä on tärkeää erityisesti silloin, kun riita-asia koskee sopimukseen perustumattomia velvoitteita, jotka johtuvat yksityisyyden tai henkilöön liittyvien oikeuksien loukkauksesta, esimerkiksi kunnianloukkauksesta.

– –

(34) Olisi varmistettava jatkuvuus [tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan, 27.9.1968 tehdyn] yleissopimuksen [(EYVL 1972, L 299, s. 32)], [tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston] asetuksen (EY) N:o 44/2001 [(EYVL 2001, L 12, s. 1)] ja tämän asetuksen välillä, minkä vuoksi olisi säädettävä siirtymäsäännöksistä. Saman jatkuvuuden olisi koskettava myös Euroopan unionin tuomioistuimen tulkintaa [kyseisen vuoden] yleissopimuksesta ja sen korvaavista asetuksista."

4 Asetuksen N:o 1215/2012 II luku, jonka otsikko on "Toimivalta", sisältää muun muassa 1 jakson, jonka otsikko on "Yleiset säännökset", ja 2 jakson, jonka otsikko on "Erityinen toimivalta". Mainitun asetuksen 4 artiklan, joka kuuluu tähän 1 jaksoon, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kanne sellaista henkilöä vastaan, jolla on kotipaikka jäsenvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon jäsenvaltion tuomioistuimessa, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu."

5 Asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklassa, joka on sen II luvun 2 jaksossa, säädetään seuraavaa:

"Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisessa jäsenvaltiossa

1) a) sopimusta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä,

– –

2) sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui tai saattaa sattua;

– –"

6 Asetuksen N:o 1215/2012 II luvun 7 jaksossa, jonka otsikko on "Tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus", olevan 25 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos asianosaiset, riippumatta heidän kotipaikastaan, ovat sopineet, että jäsenvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava tietystä oikeussuhteesta syntyneet tai mahdollisesti syntyvät riidat, kyseisellä tuomioistuimella tai kyseisillä tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia, paitsi jos sopimus sen aineellisen pätevyyden suhteen on tuon jäsenvaltion lain mukaan mitätön. – –"

## Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

7 Wikingerhof teki maaliskuussa 2009 Booking.comin kanssa sopimuksen viimeksi mainitun toimittamalla vakiosopimuksella, jossa määrätään muun muassa seuraavaa:

"Yleiset sopimusehdot

Hotelli ilmoittaa saaneensa jäljennöksen yleisten sopimusehtojen versiosta 0208 – – Booking.comilta. Ne ovat saatavilla internetissä Booking.com-sivustolla – – Hotelli vahvistaa lukeneensa, ymmärtäneensä ja hyväksyvänsä nämä ehdot. Kyseiset ehdot ovat erottamaton osa tätä sopimusta – –”

8 Tämän jälkeen Booking.com on muuttanut useaan otteeseen näitä yleisiä sopimusehtoja, jotka ovat saatavilla mainitun yhtiön Extranet-järjestelmässä, jonka kautta voidaan päivittää hotellin tietoja ja tarkastella varauksia koskevia tietoja.

9 Wikingerhof riitautti kirjallisesti sen, että mainitun yhtiön ja Booking.comin väliseen sopimukseen sisällytettiin yleisten sopimusehtojen uusi versio, jonka viimeksi mainittu yhtiö oli antanut 25.6.2015 tiedoksi sopimuskumppaneilleen. Wikingerhof katsoi, että sillä ei ollut ollut muuta vaihtoehtoa kuin tehdä edellä mainittu sopimus, koska Booking.comilla on vahva asema majoitusten välityspalveluiden ja varaussivustojen markkinoilla, vaikka eräät Booking.comin menettelytavat ovat kohtuuttomia ja täten kilpailuoikeuden vastaisia.

10 Wikingerhof nosti Landgericht Kielissä (alueellinen alioikeus, Kiel, Saksa) kanteen, jolla pyrittiin siihen, että Booking.comia kielletään liittämästä majoitusten varaussivustolla Wikingerhofin esittämään hintaan ilman sen suostumusta mainintaa ”edullisempi hinta” tai ”alennettu hinta”, epäämästä Wikingerhofilta pääsy yhteystietoihin, joita sen sopimuskumppanit ovat antaneet mainitulla sivustolla, ja asettamasta yli 15 prosentin provision maksaminen sen edellytykseksi, että Wikingerhofin hotelli sijoitetaan hakutuloksiin hakujen yhteydessä.

11 Booking.com väitti, että Landgericht Kiel ei ollut alueellisesti eikä kansainvälisesti toimivaltainen, koska sen ja Wikingerhofin välisessä sopimuksessa on oikeuspaikkalauseke, jonka mukaan Amsterdamin (Alankomaat) tuomioistuimet ovat alueellisesti toimivaltaisia ratkaisemaan mainitusta sopimuksesta johtuvat riita-asiat.

12 Landgericht Kiel katsoi, ettei se voinut ratkaista Wikingerhofin kannetta, koska se ei ollut alueellisesti eikä kansainvälisesti toimivaltainen. Kyseinen ratkaisu vahvistettiin muutoksenhaussa Oberlandesgericht Schleswigin (osavaltion ylioikeus, Schleswig, Saksa) antamalla ratkaisulla, jonka mukaan asiassa ei ollut osoitettu asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan mukaista sopimusvelvoitteen täyttämispaikkaan perustuvaa tuomioistuimen toimivaltaa eikä myöskään saman asetuksen 7 artiklan 2 alakohdan mukaista vahingon sattumispaikan tuomioistuimen toimivaltaa sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa.

13 Wikingerhof teki tästä ratkaisusta Revision-valituksen Bundesgerichtshofille (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa).

14 Viimeksi mainittu tuomioistuin toteaa, että asiassa ei ole tarpeen ratkaista kysymystä siitä, mikä mahdollinen merkitys oikeuspaikkasopimuksella, johon Booking.com vetoaa, on niiden saksalaisten tuomioistuinten toimivaltaan, joiden käsiteltäväksi Wikingerhof on saattanut asian, koska kyseistä sopimusta ei ole tehty pätevästi asetuksen N:o 1215/2012 25 artiklassa esitettyjen edellytysten mukaisesti.

15 Revision-valitus perustuu käsiteltävässä asiassa siihen, että toisen asteen tuomioistuimen väitetään tehneen virheen katsoessaan, että sen käsiteltäväksi saatettu asia ei kuulunut sen toimivaltaan asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuna sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevana asiana.

16 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen, joka viittaa 5.7.2018 annettuun tuomioon flyLAL-Lithuanian Airlines (C-27/17, EU:C:2018:533), mukaan kanteessa on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitetusta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevasta asiasta, kun sen kohteena on siviilioikeudellisen vastuun toteaminen tai kieltomääräysten saaminen, kun ne perustuvat sille seikalle, että moitittu toiminta on määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä. Tällainen määräävän markkina-aseman väärinkäyttö voisi olla seurausta siitä, että sopimuksen tekemisen edellytykseksi on asetettu kohtuuttomien kauppaehtojen hyväksyminen.

17 Mainittu tuomioistuin on taipuvainen katsomaan, että pääasian oikeudenkäynnissä on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitetusta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevasta asiasta, koska Wikingerhof on suostunut allekirjoittamaan kyseessä olevat sopimusehdot, joita se pitää kohtuuttomina, vain Booking.comin määräävän markkina-aseman johdosta, eikä se täten ole sitoutunut niihin vapaasta tahdostaan. Täten pääasiassa ei ole kyse yksinomaan mainitun sopimuksen tulkinnasta, vaan siinä on ratkaistava myös kysymys siitä, onko sitä, että oletetusti määräävässä markkina-asemassa oleva yritys edellyttää tiettyjä sopimusehtoja, pidettävä väärinkäyttönä ja täten kilpailuoikeuden sääntöjen vastaisena.

18 Tässä tilanteessa Bundesgerichtshof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [asetuksen N:o 1215/2012] 7 artiklan 2 alakohtaa tulkittava siten, että deliktiin perustuva tuomioistuimen toimivalta koskee myös tietyn menettelyn kieltämistä koskevaa kannetta, kun riitautettu menettely voi kuulua sopimusmääräysten soveltamisalaan mutta kantaja väittää, että nämä sopimusmääräykset perustuvat vastaajan määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön?”

## Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

19 Kansallinen tuomioistuin pyrkii ennakkoratkaisukysymyksellään selvittämään, onko asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohtaa tulkittava siten, että sitä sovelletaan kanteeseen, jolla pyritään saamaan kielletyksi tietty kantajan ja vastaajan välisessä sopimussuhteessa käytetty menettely ja joka perustuu väitteeseen siitä, että viimeksi mainittu on syyllistynyt kilpailuoikeuden vastaiseen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön.

20 Aluksi on muistutettava, että asetuksen N:o 1215/2012 34 perustelukappaleen mukaan kyseisellä asetuksella kumotaan ja korvataan asetus N:o 44/2001, jolla puolestaan korvattiin tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 27.9.1968 tehty yleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna peräkkäisillä yleissopimuksilla uusien jäsenvaltioiden liittymisestä tähän yleissopimukseen. Näin ollen unionin tuomioistuimen esittämä tulkinta näiden viimeksi mainittujen oikeudellisten välineiden säännöksistä ja määräyksistä koskee myös asetuksen N:o 1215/2012 säännöksiä, mikäli näiden säännösten ja määräysten voidaan katsoa ”vastaavan toisiaan”. Tilanne on näin yhtäältä mainitun yleissopimuksen 5 artiklan 3 kohdan ja asetuksen N:o 44/2001 ja toisaalta asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdan osalta (ks. vastaavasti tuomio 9.7.2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, 22 kohta).

21 Asetuksen N:o 1215/2012 4 artiklan 1 kohdassa säädetään vastaajan jäsenvaltion tuomioistuinten yleisestä toimivallasta, ja saman asetuksen 7 artiklan 1 ja 2 alakohdassa puolestaan säädetään sellaisesta erityisestä toimivallasta sopimusta koskevassa asiassa ja sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa, jonka perusteella kantaja voi nostaa kanteensa muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.

22 Ensimmäiseen ryhmään kuuluvien kanteiden osalta mainitun asetuksen 7 artiklan 1 alakohdan mukaan kantaja voi nostaa kanteen sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä, kun taas toiseen ryhmään kuuluvien kanteiden osalta saman asetuksen 7 artiklan 2 alakohdassa säädetään, että kanne voidaan nostaa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui tai saattaa sattua.

23 Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitetun sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevan asian käsitteeseen kuuluvat kaikki sellaiset kanteet, joissa vaaditaan vastaajan vastuun toteuttamista ja jotka eivät kyseisen asetuksen 7 artiklan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla liity sopimusta koskevaan asiaan (ks. vastaavasti tuomio 27.9.1988, Kalfelis, 189/87, EU:C:1988:459, 18 kohta ja tuomio 12.9.2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, 19 kohta), eli kanteet, jotka eivät perustu oikeudelliseen velvoitteeseen, johon henkilö on vapaaehtoisesti antanut suostumuksensa suhteessa toiseen osapuoleen (tuomio 20.1.2005, Engler, C-27/02, EU:C:2005:33, 51 kohta).

24 Käsiteltävässä asiassa se, onko tuomioistuin, jossa Wikingerhof on nostanut kanteen, toimivaltainen ratkaisemaan pääasian, riippuu nimenomaisesti erottelusta, joka on tehtävä yhtäältä asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitetun sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevan asian ja toisaalta saman asetuksen 7 artiklan 1 alakohdassa tarkoitetun sopimusta koskevan asian välillä. Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee nimittäin, että jos Wikingerhofin nostama kanne perustuu sopimusta koskevaan asiaan ja se voidaan täten nostaa siellä, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä, tuomioistuin, jossa kanne on nostettu, ei ole toimivaltainen ratkaisemaan sitä.

25 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan edellä mainituissa säännöksissä säädettyjä kahta erityistä toimivaltasääntöä on tulkittava itsenäisesti käyttäen perustana asetuksen N:o 1215/2012 järjestelmää ja tavoitteita, jotta asetuksen yhtenäinen soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa varmistettaisiin (ks. vastaavasti tuomio 27.9.1988, Kalfelis, 189/87, EU:C:1988:459, 16 kohta ja tuomio 17.9.2002, Tacconi, C-334/00, EU:C:2002:499, 19 kohta ja tuomio 18.7.2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, 27 kohta). Tämä vaatimus, joka pätee muun muassa näiden kahden säännön soveltamisalan määrittämiseen, merkitsee sitä, että sopimusta koskevan asian ja sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevan asian käsitteitä ei voida tulkita siten, että niissä viitattaisiin siihen, miten sovellettavassa kansallisessa laissa luonnehditaan kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä oleva oikeussuhde (ks. vastaavasti tuomio 13.3.2014, Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, 18 kohta).

26 Ensinnäkin asetuksen N:o 1215/2012 järjestelmästä on todettava, että se perustuu yleissääntöön, jonka mukaan toimivaltaisia ovat vastaajan kotipaikan jäsenvaltion tuomioistuimet, kun taas esimerkiksi asetuksen 7 artiklassa säädetyt erityiset toimivaltasäännöt ovat poikkeus tästä yleissäännöstä, ja sellaisina niitä on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 27.9.1988, Kalfelis, 189/87, EU:C:1988:459, 19 kohta) ja ne sulkevat toisensa pois tätä asetusta sovellettaessa.

27 Samalla on todettava, kuten julkisasiamies mainitsee ratkaisuehdotuksensa 87 kohdassa, että kyseiselle järjestelmälle on ominaista se, että siinä myönnetään vastaajalle mahdollisuus vedota johonkin tässä asetuksessa säädetyistä erityisistä toimivaltasäännöistä.

28 Toiseksi asetuksen N:o 1215/2012 tavoitteesta on todettava, että sen 16 perustelukappaleesta ilmenee, että erityiset toimivaltasäännöt, joihin vastaaja voi vedota yhtäältä asetuksen 7 artiklan 1 alakohdan ja toisaalta sen 7 artiklan 2 alakohdan nojalla, on otettu käyttöön pitäen silmällä näiden säännösten kohteena olevilla aloilla vallitsevaa erityisen läheistä liittymää kanteen ja sen tuomioistuimen, joka mahdollisesti ratkaisee tämän kanteen, välillä tai moitteettoman lainkäytön helpottamiseksi (ks. vastaavasti tuomio 4.10.2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, 36 kohta).

29 Näin ollen on katsottava, että kysymys siitä, sovelletaanko asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohtaa vai saman artiklan 2 alakohtaa, riippuu yhtäältä kantajan valinnasta vedota tai olla vetoamatta johonkin näistä erityisistä toimivaltasäännöistä ja toisaalta asiaa käsittelevän tuomioistuimen näissä säännöksissä säädetyistä erityisedellytyksistä suorittamasta selvityksestä.

30 Tästä on todettava, että kun kantaja vetoaa jompaankumpaan näistä säännöistä, asiaa käsittelevän tuomioistuimen on varmistuttava siitä, ovatko kantajan vaatimukset – riippumatta niiden määrittelystä kansallisessa oikeudessa – mainitussa asetuksessa tarkoitetulla tavoin luonteeltaan sopimusoikeudellisia vai päinvastoin liittyvätkö ne sopimukseen perustumattomaan vahingonkorvaukseen.

31 Erityisesti on todettava, kuten julkisasiamies mainitsee ratkaisuehdotuksensa 90 kohdassa, että asiaa käsittelevän tuomioistuimen on arvioitava, liittyykö sopimuspuolten välillä esitetty vaatimus asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuun sopimusta koskevaan asiaan vai saman asetuksen 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuun sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevaan asiaan, mikä on ratkaistava ottaen huomioon, perustuuko sen perustana oleva velvoite sopimukseen vai deliktiin (ks. vastaavasti tuomio 13.3.2014, Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, 26 kohta).

32 Täten kanteessa on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavoin sopimusta koskevasta asiasta, jos vastaajan ja kantajan välisen sopimuksen tulkitseminen näyttää välttämättömältä sen toteamiseksi, onko toiminta, johon kantaja väittää vastaajan syyllistyneen, sääntöjenmukaista vai päinvastoin sääntöjenvastaista (ks. vastaavasti tuomio 13.3.2014, Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, 25 kohta). Tilanne on näin esimerkiksi silloin, kun kanne perustuu sopimusehtoihin tai sellaisiin oikeussääntöihin, joita sovelletaan kyseisen sopimuksen vuoksi (ks. vastaavasti tuomio 10.9.2015, Holterman Ferho Exploitatie ym., C-47/14, EU:C:2015:574, 53 kohta ja tuomio 15.6.2017, Kareda, C-249/16, EU:C:2017:472, 30–33 kohta).

33 Sen sijaan silloin, kun kantaja vetoaa kannekirjelmässään sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskeviin sääntöihin eli laissa asetetun velvoitteen rikkomiseen ja kun asiassa ei vaikuta olevan välttämätöntä tutkia vastaajan kanssa tehdyn sopimuksen sisältöä sen toiminnan, josta viimeksi mainittua moititaan, sääntöjenmukaisuuden tai sääntöjenvastaisuuden arvioimiseksi, koska kyseinen velvoite kuuluu vastaajalle tästä sopimuksesta riippumatta, kanteen perusteessa on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitetusta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevasta asiasta.

34 Nyt käsiteltävässä asiassa Wikingerhof väittää kannekirjelmässään, että asiassa on rikottu Saksan kilpailuoikeutta, jossa säädetään sopimuksista tai muista vapaaehtoisista sitoumuksista riippumattomasta yleisestä kiellosta väärinkäyttää määräävää markkina-asemaa. Wikingerhof katsoo konkreettisesti, että sillä ei ole ollut muuta mahdollisuutta kuin tehdä kyseessä oleva sopimus ja alistua Booking.comin yleisten sopimusehtojen myöhempien muutosten vaikutuksiin, koska Booking.comilla on merkityksellisillä markkinoilla vahva asema, vaikka eräät Booking.comin menettelytavat ovat kohtuuttomia.

35 Täten pääasian ytimenä oleva oikeudellinen kysymys on sen ratkaiseminen, onko Booking.com syyllistynyt Saksan kilpailuoikeudessa tarkoitettuun määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön. Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 122 ja 123 kohdassa, sen määrittämiseksi, ovatko menettelytavat, joista Booking.comia moititaan, kyseisen oikeuden suhteen arvioituna sääntöjenmukaisia vai sääntöjenvastaisia, ei ole välttämätöntä tulkita pääasian asianosaisten välistä sopimusta, ja tällainen tulkinta on enintäänkin tarpeen sen osoittamiseksi, että näihin menettelytapoihin on syyllistytty.

36 Täten on katsottava, että mikäli ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamista tarkistuksista ei muuta ilmene, Wikingerhofin kanteessa, sikäli kuin se perustuu lainmukaiseen velvoitteeseen pidättäytyä määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä, on kyse asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdassa tarkoitetusta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevasta asiasta.

37 Tämä tulkinta vastaa kyseisellä asetuksella tavoiteltuja ja sen 16 perustelukappaleessa ja tämän tuomion 28 kohdassa mainittuja päämääriä läheisyydestä ja moitteettomasta lainkäytöstä. Asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohdan nojalla toimivaltainen tuomioistuin – eli pääasiassa kyseessä olevissa olosuhteissa niiden markkinoiden tuomioistuin, joihin väitetty kilpailunvastainen toiminta on vaikuttanut – on parhaassa asemassa ratkaistakseen asiassa olennaisen kysymyksen tämän väitteen paikkansapitävyydestä, ja tämä koskee erityisesti tältä osin merkityksellisten todisteiden keruuta ja arviointia (ks. analogisesti tuomio 29.7.2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, 34 kohta ja tuomio 9.7.2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, 38 kohta).

38 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan kanteeseen, jolla pyritään saamaan kielletyksi tietty kantajan ja vastaajan välisessä sopimussuhteessa käytetty menettely ja joka perustuu väitteeseen siitä, että vastaaja on syyllistynyt kilpailuoikeuden vastaiseen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön.

## Oikeudenkäyntikulut

39 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 7 artiklan 2 alakohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan kanteeseen, jolla pyritään saamaan kielletyksi tietty kantajan ja vastaajan välisessä sopimussuhteessa käytetty menettely ja joka perustuu väitteeseen siitä, että vastaaja on syyllistynyt kilpailuoikeuden vastaiseen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön.**

Allekirjoitukset